

Hälsovårdstadgan 1919 (nr 566)
Utdrag

Om fabriker och näringar.

§ 24

Mom. 1. Hälsovårdsnämnden skall vaka över att fabriker och näringar icke inrättas eller drivas så, att de medföra sanitära olägenheter för närboende eller det allmänna, vare sig genom spridning av damm, rök eller ånga i större myckenhet eller av elak lukt eller genom utsläppande av giftiga gaser eller illaluktande avloppsvatten eller ock genom åstadkommande av buller eller dylikt. Förefinnes sådan olägenhet, skall nämnden tillhålla vederbörande att vidtaga tjänliga åtgärder för dess avhjälpande. Verkställs ej av hälsovårdsnämnden anbefalld åtgärd inom tid, som nämnden föreskriver, och är den anmärkta olägenheten svår, må nämnden äga tills vidare förbjuda fabriken eller näringens drivande.

Mom. 2. Sulfatcellulosafabriker, fabriker, där djurämnen brännas eller underkastas torr destillation, samt fabriker för tillverkning av animaliska gödningsämnen ävensom ugnar eller andra inrättningar för rostning av arsenik- eller svavelhaltiga malmer få ej anläggas inom stad.

Mom. 3. Fabriker för tillverkning av vitbetsocker, superfosfat, fosfor, soda, ättiksyra, saltsyra, salpetersyra och svavelsyra, sådana glasbruk och kakelfabriker, där arsenik vid tillverkningen begagnas, kalk-, koks- och masugnar, trankokerier, talgsjuderier, benkvarnar samt pudretfabriker få icke inom stad anläggas eller inrättas annorstädes än å öppen och rymlig plats, som är för sådant ändamål avsedd samt ligger avlägset från de mera bebyggda stadsdelarna.

Mom. 4. Färgerier, färgfabriker, garverier, lysgasverk, limkokerier, skinnberedningar, slakterier, stärkelsefabriker, stearinfabriker, fabriker för bearbetning av tjära eller gasvatten, ävensom andra fabriker och näringar, som, utan att vara hänförliga till de i 2 och 3 mom. omförmälda, dock till följd av det sätt, varpå de drivas, eller de ämnen, som genom dem bearbetas, behandlas eller frambringas, eller avfallen vid deras drivande, eller därvid utströmmande rök och ånga, eller spridande av elak lukt, eller fara för vattens **orerande eller** ock av annan anledning kunna medföra sanitära olägenheter, må förläggas endast å öppen och rymlig tomt i sådan del av staden, som ej är tätt bebyggd.

Mom. 5. Innan någon anlägger eller inrättar fabrik eller näring, som är här ovan uttryckligen omförmäld, skall han göra skriftlig anmälan därom hos hälsovårdsnämnden och avvakta besked, huruvida från dess sida hinder därför möter. Vid denna anmälan skall fogas uppgift om de anordningar, vilka äro ämnade att vidtagas för att förhindra, att fabriksrörelsen eller näringens bedrivande må medföra sanitära olägenheter för närboende eller det allmänna.

Skall lägenhet, inrymmande fabrik eller näring, ombyggas eller skola eljest därmed vidtagas förändringar, som äro hänförliga till ombyggnad eller nyanläggning, eller skola betydande ändringar ske i tillverkningssättet, betraktas fabriken eller näringen såsom skulle den av nyo anläggas eller inrättas.

Mom. 6. Vad i 1, 4 och 5 mom. är sagt om fabriker och näringar, gäller även om upplag av sill, ben, lump, råa hudar, pudrets eller andra varor, vilka till följd av elak lukt, förruttelse, osnygghet eller dylikt kunna särdeles vid deras sammanhopande i större mängd, medföra sanitära olägenheter.